

Diagnosi

Milloin epäilen COPD:tä?	<ul style="list-style-type: none"> • Spirometriassa bronkodilataation jälkeen $FEV_1/FVC < 0,7$ • Riskitekijöitä: tupakointi yli 10 askivuotta tai pitkäaikainen pölyaltistus • Keuhkohtaumataudin oireita: hengenahdistus (rasituksessa), yskä, liman nousu, hengityksen vinkuna
Onko sittenkin hoitamaton astma?	<ul style="list-style-type: none"> • Tee tarvittaessa astman lääkehoitokoe (ICS tai ICS + LABA) 6–8 viikkoa ja arvioi vaste <ul style="list-style-type: none"> – Jos obstruktio poistuu kokonaan ($FEV_1/FVC \geq 0,7$), kyseessä ei ole keuhkohtaumatauti • Mieti, sopivatko oirekuva, keuhkofunktio ja lääkevaste astmaan <ul style="list-style-type: none"> – Ks. astman diagnostiikka ja hoito Käypä hoito -suosituksesta
Tee COPD-diagnosi, jos	<ul style="list-style-type: none"> • Spirometriassa bronkodilataation jälkeen $FEV_1/FVC < 0,7$, ja <ul style="list-style-type: none"> – altistus riskitekijöille (ks. edellä) – taudinkuva ei sovi astmaan <p>(Huom. potilaalla voi olla astma-keuhkohtaumatauti-ilmiasu, ks. alla)</p>

Fenotyyppitys, läikehoito ja vastearvio

Muista kaikille keuhkohtaumatautipotilaille kuuluva perushoito:

- tupakoinnin lopettaminen
- säännöllinen liikunta, tarvittaessa kuntoutus
- influenssarokote vuosittain, pneumokokkirokote
- lyhytvaikutteinen avaava oirelääke (SABA tai SAMA) varalla

Aloita säännöllinen lääkitys, jos

1. potilaalla on säännöllisesti keuhkohtaumatautioireita (yleensä CAT-testi ≥ 10 pistettä) **TAI**
2. potilaalla on suuri riski saada myöhemmin pahenemisvaiheita (edellisenä vuonna vähintään 2 pahenemisvaihetta tai yksikin sairaalahoitoinen pahenemisvaihe)

Diagnoosivaiheessa runsaasti oireita TAI pahenemisvaiheita

LAMA
(tai LABA)

ICS + LABA

LAMA + LABA

ICS + LABA + LAMA

B-Eos $> 0,3 \times 10^9$ solua/l
TAI

Astma-keuhkohtaumatauti-ilmiasuun viittaavia piirteitä:

- astma tai astmaoireet aiemmin
- astma-oireita aiheuttava IgE-välitteinen allergia
- voimakas obstruktion vaihtelu:
  - FEV_1 paranee $\geq 15\%$ ja 400 ml
  - FEV_1 paranee toistuvasti $\geq 12\%$ ja 200 ml
  - PEF-seurannan merkitsevä vrk-vaihtelu vähintään 3 kertaa 2 viikon aikana

Tehosta hoitoa tarvittaessa nuolia seuraamalla. Jätä ICS pois, jos haittoja tai se ei ole tarpeen. Seuraa katkonuolia.

Kokeile roflumilasti, jos inhalaatiohoidosta huolimatta kaikki alla olevat täyttyvät:

- Pahenemisvaiheet jatkuvat.
- $FEV_1 < 50\%$.
- Potilaalla on kroonisen bronkiitin oireet.

Opeta ja tarkista inhalaatiotekniikka, varmista hoitoon sitoutuminen ja lääkkeiden oikea käyttö. Kiinnitä huomio erotusdiagnostiikkaan ja liitännäissairauksiin.

Konsultaatio

Harkitse keuhko-lääkäriin konsultaatiota

- Diagnoosi epäselvä
- Hoidolliset erityisongelmat
- Työkykyongelma
- Hapinhoito-arvio (levossa SpO_2 alle 90 % ja lopettanut tupakoinnin)